

Informatīvais ziņojums par Rūjienas novada teritorijas plānojumu 2012.-2024.gadam

Rūjienas novada dome paziņo, ka saskaņā Rūjienas novada domes 2012.gada 19.jūlija lēmumu (protokols Nr.7, 48#) „Par Rūjienas novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam apstiprināšanu” ir pieņemts Rūjienas novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam un izdoti saistošie noteikumi Nr.9 „Par Rūjienas novada teritorijas plānojumu 2012.-2024.gadam”.

Teritorijas plānojums ir izstrādāts Rūjienas novada administratīvajai teritorijai turpmākajiem 12 gadiem. Saskaņā ar likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un 2011.gada 14.jūnija Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu Nr.39, kas pieņemts, izvērtējot plānošanas dokumenta atbilstību LR likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta 3.daļas un 23.2.panta nosacījumiem, Rūjienas novada teritorijas plānojumam ir veikts ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums. Tā ietvaros ir sagatavots Vides pārskats, kuram vienlaikus ar teritorijas plānojuma 1.redakciju ir veikta sabiedriskā apspriešana. Vides pārraudzības valsts birojs 2012.gada 2.jūlijā par Vides pārskatu ir izsniedzis atzinumu Nr.17.

Rūjienas novada teritorijas plānojums un tajā ietilpstošie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi nosaka Rūjienas novada pašvaldības prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Teritorijas plānojuma risinājumi ir izstrādāti balstoties uz pašlaik izstrādes stadijā esošajā „Rūjienas novada attīstības programmā 2012.-2018.gadam” (darba versija) ietvertajiem ilgtermiņa stratēģiskajiem mērķiem un attīstības prioritātēm.

Vides apsvērumu integrēšana teritorijas plānojumā

Kaut gan kopumā teritorijas plānojuma īstenošana nav saistīta ar būtiskām vides problēmām, galvenie ar Rūjienas novada teritorijas plānojumu saistītie identificētie vides aspekti ir vērtīgo dabas teritoriju aizsardzība un saglabāšana, ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un aizsardzība un vides kvalitāte.

Teritorijas plānošanas procesā īpaša uzmanība ir pievērsta apdzīvoto vietu - Rūjienas pilsētas kā novada nozīmes centra Ipiķu, Vilpulkas, Endzeles un Lodes ciemu kā vietējas nozīmes pakalpojumu centru, Oleru, Virķēnu un Jeru ciemu pakalpojumu saņemšanas vietu attīstībai, lauksaimniecībā izmantojamā zemēm, mežiem, vērtīgām dabas un ainavu teritorijām, kas veido novada vietējās ekonomikas pamatu, vienlaikus nodrošinot novada iekļaušanos Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. Teritorijas plānojuma izstrādes ir risināts jautājums par robežu izmaiņām novada ciemiem. Kā dominējošais novadā ārpus apdzīvotām vietām nākotnē tiek saglabāts atsevišķo viensētu apbūves raksturs. Atbilstoši apbūves veidam teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauti nosacījumi dzeramā ūdens apgādei, notekūdeņu savākšanai un apstrādei. Ražošanas uzņēmumu attīstībai plānojumā noteiktas teritorijas galvenokārt saistībā ar esošo uzņēmumu teritoriju izvietojumu visā novadā, tostarp apdzīvotajās vietās, nosakot ierobežojumu A kategorijas piesārņojošas darbības uzņēmumu darbībai. Mežu resursu apsaimniekošana plānota atbilstoši esošajiem meža nozares likumdošanā ietvertajiem nosacījumiem. Plānojumā ir noteiktas papildus prasības lauksaimniecības un meža zemēs vērtīgajās dabas un ainaviski nozīmīgajās teritorijās, kā arī iekļauti nosacījumi derīgo izrakteņu ieguves vietām.

Vides pārskata, institūciju atzinumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātu integrēšana teritorijas plānojumā

Vides pārskata izstrāde notika vienlaikus ar teritorijas plānojuma sagatavošanu, tādēļ jau plānošanas procesā tika izvērtēti nepieciešamie pasākumi tās ietekmes mazināšanai un iestrādāti plānojumā, plānojot konkrētus ar vērtīgo dabas teritoriju aizsardzību un saglabāšanu, ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un aizsardzību, kā arī vides kvalitātes nodrošināšanu saistītus plānojuma risinājumus.

Sabiedriskās apspriešanas laikā gan no valsts institūcijām (Dabas aizsardzības pārvaldes, Vides valsts dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes un Veselības inspekcijas) un Vidzemes plānošanas reģiona administrācijas, gan no iedzīvotājiem saņemtie priekšlikumi un komentāri ir izvērtēti un iestrādāti teritorijas plānojumā un Vides pārskatā.

Dabas aizsardzības pārvalde ir ieteikusi precizēt informāciju esošās situācijas aprakstā. VVD Valmieras reģionālā vides pārvalde ir iebildusi par derīgo izrakteņu ieguves plānojumu 1.redakcijā, kā arī iespējamu viensētu apbūvi meža zemēs. Veselības inspekcija ieteikusi izvērtēt normatīvo aktu prasībām atbilstošu peldvietu izveidi un uzrādīt tās teritorijas plānojumā. Vidzemes plānošanas reģiona administrācija neizteica priekšlikumus par teritorijas plānojumu, kas ir saistīti plānojuma izstrādes vides aspektiem.

Iepriekšminētie institūciju ieteikumi ir izvērtēti un teritorijas plānojuma galīgajā redakcijā iekļauti risinājumi, kas nodrošina VVD Valmieras RVP prasību izpildi, precizējot, ka derīgo izrakteņu (būvmateriālu izejvielu un kūdras) ieguve ir atļauta ārpus Rūjienas pilsētas un novada ciemu teritorijām lauksaimniecības teritorijās un mežu teritorijās derīgo izrakteņu atradnēs un prognozēto krājumu laukumos, kā arī izslēdzot no teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem plānojuma 1.redakcijā atļauto meža zemju transformāciju jaunai viensētu izveidei. Plānojumā un Vides pārskata esošās situācijas aprakstā precizēta Dabas aizsardzības pārvaldes norādītā informācija par dižakmeņiem un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta funkcionālo zonu apzīmējumiem. Attiecībā uz Veselības inspekcijas priekšlikumu skaidrots, ka pašlaik novadā nav MK noteikumos Nr.38 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” (10.01.2012.) iekļauto peldvietu un pašvaldība par lietderīgāku uzskata savā teritorijā attīstīt atpūtas vietas pie ūdens.

Teritorijas plānojuma 1.redakcijas un tās Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas laikā liela uzmanība tika pievērsta Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā ainavu ekoloģiskajā plānā izstrādāto bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgo zonu un speciālu noteikumu iekļaušanas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu projektā lietderībai. Par šo jautājumu tika saņemti arī divi iedzīvotāju - zemes īpašnieku iesniegumi ar iebildēm par ZBR ainavu ekoloģiskajā plānā iekļauto zonu integrēšanu teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Plānojuma izstrādes laikā notika konsultācijas ar Dabas aizsardzības pārvaldes, pašvaldības, AS „Latvijas valsts meži” un privāto meža zemju pārstāvjiem, kā arī izvērtētas LR normatīvo aktu prasības attiecībā uz mežu apsaimniekošanu. Lēmumu par galīgajā redakcijā iekļaujamo risinājumu attiecībā uz bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgiem mežiem pieņēma Rūjienas novada Finanšu patstāvīgās komisijas deputāti.

Vides pārskats ir sagatavots atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām.

Vides pārraudzības valsts birojs 2012.gada 2.jūlija atzinumā Nr.17 iesaka Vides pārskata nodaļu par Teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu papildināt ar konkrētiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringā izmantojamiem vides indikatoriem, kā arī Rūjienas novada pašvaldībai izvērtēt nepieciešamību pilnveidot Rūjienas novada teritorijas plānojumu 2012.-2024.gadam, ņemot vērā Vides pārskatā, sabiedriskās apspriešanas laikā un šajā atzinumā izteiktos priekšlikumus.

Pirms teritorijas plānojuma apstiprināšanas Rūjienas novada domē ir izvērtētas Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas un pieņemti sekojoši risinājumi to izpildei:

Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas	Risinājums
1. Birojs iesaka Vides pārskata nodaļu par Teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu ar konkrētiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringā izmantojamiem vides indikatoriem, kuri raksturotu vides stāvokļa izmaiņas, kas potenciāli iespējamās Teritorijas plānojuma īstenošanas gaitā. Birojs papildus informē, ka informatīvais materiāls par plānošanas dokumentu realizācijas ietekmes novērtējumu (monitoringu) pieejams Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapā http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/monitorings.	leteikums ņemts vērā. Vides pārskats papildināts ar ieteikumiem teritorijas plānojuma ieviešanas monitoringa programmas izveidei, pašlaik pieejamās informācijas robežās Vides pārskatā minēti monitoringa programmā iekļaujamie vides indikatori. Pašvaldībai ieteikts izstrādāt detalizētu monitoringa programmu, šim nolūkam izveidojot darba grupu un sadarbojoties ar valsts vides un dabas aizsardzības institūcijām.
2. Vides pārraudzības valsts birojs rekomendē Rūjienas novada pašvaldībai izvērtēt nepieciešamību pilnveidot Rūjienas novada teritorijas plānojumu 2012.-2024.gadam, ņemot vērā Vides pārskatā, sabiedriskās apspriešanas laikā un šajā atzinumā izteiktos priekšlikumus.	leteikums ņemts vērā. Pašvaldība ir izvērtējusi nepieciešamību pilnveidot teritorijas plānojuma galīgo redakciju. Ievērojot to, ka Vides pārskats ir izstrādāts vienlaikus ar teritorijas plānojuma risinājumiem, teritorijas attīstības vides un ainavu aizsardzības aspekti ir izvērtēti jau plānošanas, tostarp sabiedriskās apspriešanas procesā. Tādējādi tiek uzskatīts, ka Vides pārskata ieteikumi ir iestrādāti plānojumā tā sagatavošanas procesā un pilnveidot teritorijas plānojumu nav nepieciešams.

Pieņemtā plānošanas dokumenta pamatojums

Teritorijas plānojumam nav izstrādāta alternatīva, tādēļ, veicot šo stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu kā alternatīva plānotajiem risinājumiem izvēlēts t.s. „Nulles scenārijs”, kurā tiek pieņemts, ka teritorijas plānojums netiek izstrādāts. Alternatīva „Nulles scenārijs” nav uzskatāma par labāko iespēju novada attīstībai. Saistībā ar nulles scenāriju ir izdalīti vairāki, negatīvi novada attīstības aspekti: ierobežotas iespējas ekonomiskajai attīstībai, bioloģiskās lauksaimniecības, lauksaimniecības produktu pārstrādes, tūrisma un rekreācijas, kokapstrādes un citu jomu attīstībai. Izstrādātais teritorijas plānojums risina iepriekšminētos teritorijas attīstības jautājumus.

Lai novērstu Rūjienas novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam īstenošanas iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi, plānotie risinājumi ir jāievieš ievērojot valsts normatīvo aktu prasības vides un dabas aizsardzības jomā, nodrošinot, ja nepieciešams, normatīvajos aktos noteiktās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras.

Pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā Nr.17 (02.07.2012.) noteiktajam, lai konstatētu Rūjienas novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, kā arī lai nepieciešamības gadījumā izdarītu grozījumus plānošanas dokumentā, pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, jāveic plānošanas dokumenta īstenošanas novērtējums un vismaz divreiz plānošanas periodā (2016. un 2024.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.